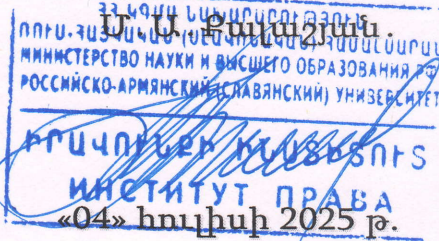

ԲՄԿ ՊՈՒՀ ՌՌԻՍ-ՀԱՅԿԱԿԱՆ (ՍԼԱՎՈՆԱԿԱՆ) ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հաստատում եմ՝
Իրավունքի Ինստիտուտի տնօրեն

Ինստիտուտ՝ Իրավունքի
Ամբիոն՝ քրեական իրավունքի և քրեական դատավարության

Հեղինակ՝ ի. գ. դ., պրոֆեսոր, Ծաղիկյան Ս. Շ.

ԴԱՍԸՆԹԱՅԻ ԱՌԱՂԿԱՅԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Դասընթաց՝ «Պետական իշխանության դեմ ուղղված հանցագործությունների քննության
առանձնահատկությունները»

Մագիստրոս կրթական ծրագիր (հեռակա)՝ 042101.04.7

«քրեական իրավունք և դատավարություն»

Դասիչ մասնագիտություն՝ 042101.00.7

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԱՆՈՏԱՑԻԱ

Պետական իշխանության դեմ ուղղված հանցագործությունները հանդիսանում են այնպիսի հանցանքներ, որոնք սպառնում են պետական կառուցվածքի կայունությանը, սահմանադրական կարգի պաշտպանությանը և հասարակական անվտանգության ապահովմանը: Դրանց արդյունավետ քննությունը պահանջում է մասնագիտացված մոտեցում՝ հաշվի առնելով այդ գործերով կապված ապացույցների առանձնահատկությունները, քննիչի անկախության մակարդակը, ինչպես նաև օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումների օգտագործման բարձր մակարդակը: Դասընթացը հնարավորություն է տալիս ուսանողին ձեռք բերել խորացված գիտելիքներ և գործնական հմտություններ՝ կապված պետական իշխանության դեմ ուղղված հանցագործությունների կառուցվածքի, մեխանիզմների, առարկայական կողմի, գնահատման և ապացուցման առանձնահատկությունների հետ:

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Նպատակներ՝

- Ներկայացնել պետական իշխանության դեմ ուղղված հանցագործությունների կառուցվածքը, տարրերը և իրավաբանական բնութագիրը
- Ձևավորել պրակտիկ հմտություններ այդ հանցագործությունների արդյունավետ քննության համար՝ ապացուցման, նախաքննական գործողությունների, և պրոցեսուալ մեթոդների կիրառման առումով

Խնդիրներ՝

- Ուսումնասիրել ՀՀ քրեական օրենսգրքի համապատասխան հոդվածների բովանդակությունը
- Վերլուծել քննության փուլերում ծագող իրավաբանական և մեթոդաբանական խնդիրները
- Ձևավորել քննության ռազմավարական և տակտիկական հմտություններ
- Ապահովել ապացույցների հավաքման, ստուգման և գնահատման ունակություններ՝ հաշվի առնելով գաղտնիության, հասարակական վտանգի և բարդության գործոնները

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՕԲՅԵԿՏԸ ԵՎ ԱՌԱՐԿԱՆ

Օբյեկտը՝ պետական իշխանության դեմ ուղղված հանցագործությունների քննության քրեադատավարական գործընթացը:

Առարկան՝ այդ հանցագործությունների քննության օրենսդրական, քրեաբանական և մեթոդաբանական հիմքերը՝ ներառյալ ապացուցման, հետաքննական գործողությունների առանձնահատկությունները:

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՄՈՒՏՔԱՅԻՆ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐԸ

Ուսանողը պետք է՝

- Իմանա քրեական դատավարության և քրեական իրավունքի հիմունքները
- Տիրապետի ապացուցման տեսությանը և քննչական գործողությունների ընդհանուր կանոններին
- Ունենա նախնական պատկերացում՝ ազգային անվտանգության և պետական ինստիտուտների գործունեության մասին

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔՈՒՄ ՁԵՌՔ ԲԵՐՎՈՂ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐ, ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Դասընթացի յուրացման արդյունքը ապահովում է անհրաժեշտ

գիտելիքների, հմտությունների ու կարողությունների համապատասխան

ՈԱՇ-ի վերջնարդյունքներին:

Գիտելիքներ՝

1. Պետական իշխանության դեմ ուղղված հանցագործությունների իրավական հիմքերը
2. Քրեադատավարական ապացուցման և քննչական մեթոդների կիրառման սկզբունքները
3. Ապացույցների գաղտնիության, լրատվության և իրավունքի հավասարակշռման հիմնախնդիրները

Հմտություններ՝

- Հատուկ քրեադատավարական գործիքների կիրառում՝ ապացույցների հավաքման համար
- Քննչական գործողությունների պլանավորում՝ բարձր ռիսկով գործերի դեպքում
- Իրավական գնահատման և փաստարկման մեթոդների կիրառում

Կարողունակություն (կումպետենցիա)՝

- Իրավական իրավիճակների վերլուծություն՝ պետական շահերի և մարդու իրավունքների համատեքստում
- Որոշումների կայացում՝ ինքնուրույն, իրավաչափ և հիմնավորված ձևով
- Պատասխանատվություն՝ քննության արդյունքների և իրավական հետևանքների համար

ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿՆԵՐ ԵՎ ՄԵԹՈԴՆԵՐ

- Տեսական դասախոսություններ
 - Մեմինար-քննարկումներ՝ դեպքերի վերլուծությունով
 - Իրավական փաստաթղթերի մշակման առաջադրանքներ
 - Իրավական իրավիճակների մոդելավորում՝ դատավարական սցենարների հիման վրա
 - Թեստեր, բանավոր հսկողություն, դեպքերի գրավոր լուծումներ
 - **Դասընթացի տեղն ուսումնական ծրագրում**
- Դասընթացը ներառված է **«քրեական իրավունք և դատավարություն**
 - »՝ 3 ակադեմիական կրեդիտ (72 ակադեմիական ժամ) աշխատատարությամբ, որից 10 ակադեմիական ժամ նախատեսվում է գործնական պարապմունքների համար:
 - Դասընթացը նախատեսվում է ուսումնասիրել 2-րդ ուսումնական տարվա 1-ին կիսամյակում:

Ուսումնական աշխատանքի տեսակները	Ընդամենը, ակադ. ժամեր
1. Առարկայի ուսումնասիրման ընդհանուր աշխատատարությունն, այդ թվում՝	72
1.1. Լսարանային պարապմունքներ, այդ թվում՝	18
1.1.1. Դասախոսություններ	8
1.1.2. Գործնական պարապմունքներ, այդ թվում՝	10
1.1.2.1. Ստուգողական աշխատանքներ	4
1.2. Ինքնուրույն աշխատանք, այդ թվում՝	50

1.2.1. Քննություններին նախապատրաստում	
1.2.2. Ինքնուրույն աշխատանքի այլ տեսակներ, այդ թվում՝ (նշել)	
1.2.2.1. Գրավոր ինքնուրույն աշխատանքներ	
Ամփոփիչ ստուգում (քննություն, ստուգարք)	Ստուգարք

- Դասընթացի ծավալի բաշխում (ակադեմիական ժամերով) ըստ թեմաների և ուսումնական աշխատանքի տեսակների

Առարկայի բաժինները և թեմաները	Ընդամենը	Դասախոսություններ	Գործնական / սեմինար պարապմունքներ
1	2=3+4	3	4
Թեմա 1. Պետական իշխանության դեմ ուղղված հանցագործությունների բնութագիրը	14	2	2
Թեմա 2. Դավաճանություն և լրտեսություն	14	2	2
Թեմա 3. Պետական գաղտնիքի բացահայտում	14	2	2
Թեմա 4. Պետական իշխանության կամ սահմանադրական կարգի բռնի տապալման փորձեր	14	1	2
Թեմա 5. Պաշտոնեական լիազորությունների չարաշահում և չարաշահում՝	16	1	2

պետական կառավարման ոլորտում			
Ընդամենը	72	8	10

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԹԵՄԱՆԵՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Թեմա 1. Պետական իշխանության դեմ ուղղված հանցագործությունների բնութագիրը

- Հասկացությունը, իրավական և հասարակական բնութագիրը
- Հասարակական վտանգավորության աստիճանը
- Ներկայիս իրավական շրջանակը (ՀՀ քրեական օրենսգիրք, համապատասխան միջազգային ակտեր)

Թեմա 2. Դավաճանություն և լրտեսություն

- Դավաճանության և լրտեսության կազմի տարրերը
- Քննչական մարտավարությունը և ապացուցման առանձնահատկությունները
- Արտաքին քաղաքական/միջազգային գործոնների ազդեցությունը քննության վրա

Թեմա 3. Պետական գաղտնիքի բացահայտում

- Պաշտոնատար անձանց և այլ անձանց գործողությունները՝ հանցագործության կառուցվածքում
- Ապացույցների գաղտնիության ապահովման մեթոդներ
- Հետաքննական գործողությունների ձևեր՝ առանց հասարակական հնչեղություն առաջացնելու

Թեմա 4. Պետական իշխանության կամ սահմանադրական կարգի բռնի տապալման փորձեր

- Խմբային կազմակերպված հանցավորության դերը
- Զինված խմբավորումների մասնակցություն
- Վերլուծական եղանակներ՝ խոսքի ազատության և հանցավոր մտադրության տարբերակման համար

Թեմա 5. Պաշտոնեական լիազորությունների չարաշահում և չարաշահում՝ պետական կառավարման ոլորտում

- Պաշտոնական դիրքի օգտագործմամբ հանցավոր նպատակների իրականացում
- Քննության ընթացքում պաշտոնական դիրքի ճնշման ռիսկերը
- Միջոցներ՝ անկախ քննության ապահովման համար

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Հիմնական գրականություն՝

1. ՀՀ քրեական օրենսգիրք
2. ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգիրք
3. Մաթևոսյան Գ. Ս. «Քրեական իրավունքի առանձնահատուկ մաս»
4. Ավագյան Ա. Հ. «Հատուկ հանցագործություններ քրեական իրավունքով»
5. Դատախազության, ԱԱԾ և ոստիկանության մեթոդական ցուցումներ

Լրացուցիչ գրականություն՝

1. ՌԴ և ԱՊՀ երկրների դատավարական պրակտիկա
2. Միջազգային փաստաթղթեր՝ ՄԱԿ, ԵԽ և ԵԱՀԿ շրջանակում
3. Գաղտնի տեղեկատվության շրջանառման օրենքներ և մեկնաբանություններ